

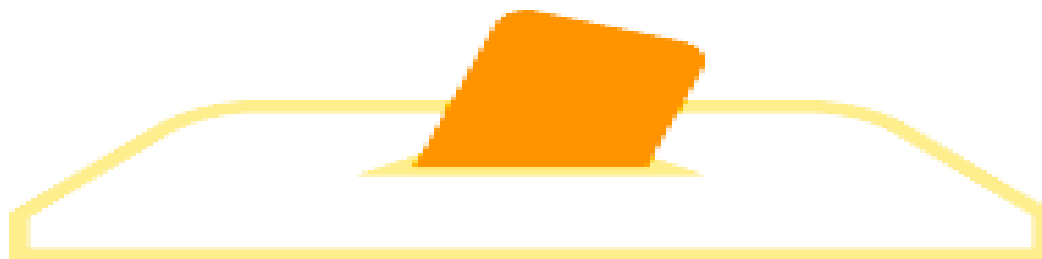
Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

 Regional Research
Promotion Programme | **Western Balkans**

**UNI
FR**

UNIVERSITÉ DE FRIBOURG
UNIVERSITÄT FREIBURG

PRES KONFERENCIJA

Rezultati *Komparativnog ispitivanja kandidata za poslanike*

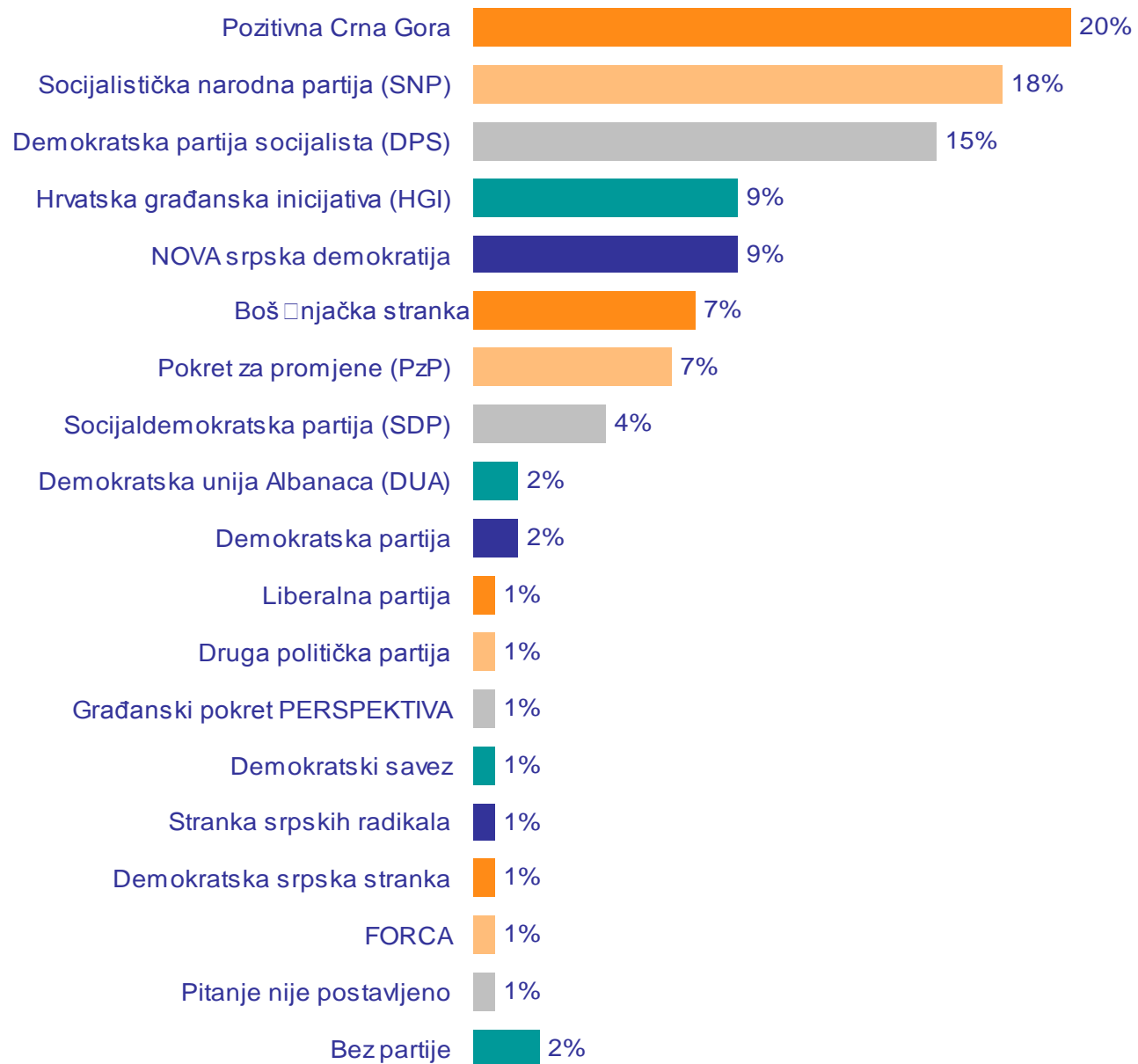
Parlamentarni izbori 2012. godine

CENTAR ZA MONITORING I ISTRAŽIVANJE

Comparative Candidate Survey

- Trajanje: april – jun 2015. godine
- Uzorak: 136/838 kandidata
16% ukupnog broja kandidata za poslanike na parlamentarnim izborima 2012. godine
- Učešće kandidata parlamentarnih partija od 30 – 40%.
- U ispitivanju je korišćen upitnik koji se u istoj formi koristi u preko 40 zemalja širom svijeta:
  - (1) *politički stavovi i aktivnosti;*
  - (2) *politička kampanja;*
  - (3) *problemi i politike i*
  - (4) *demokratija i predstavljanje.*

KAMPANJA

Da li je Vašu kandidaturu podstakla neka osoba ili grupe ili ste sami donijeli odluku da se kandidujete ?

Baza: Ukupna ciljna populacija

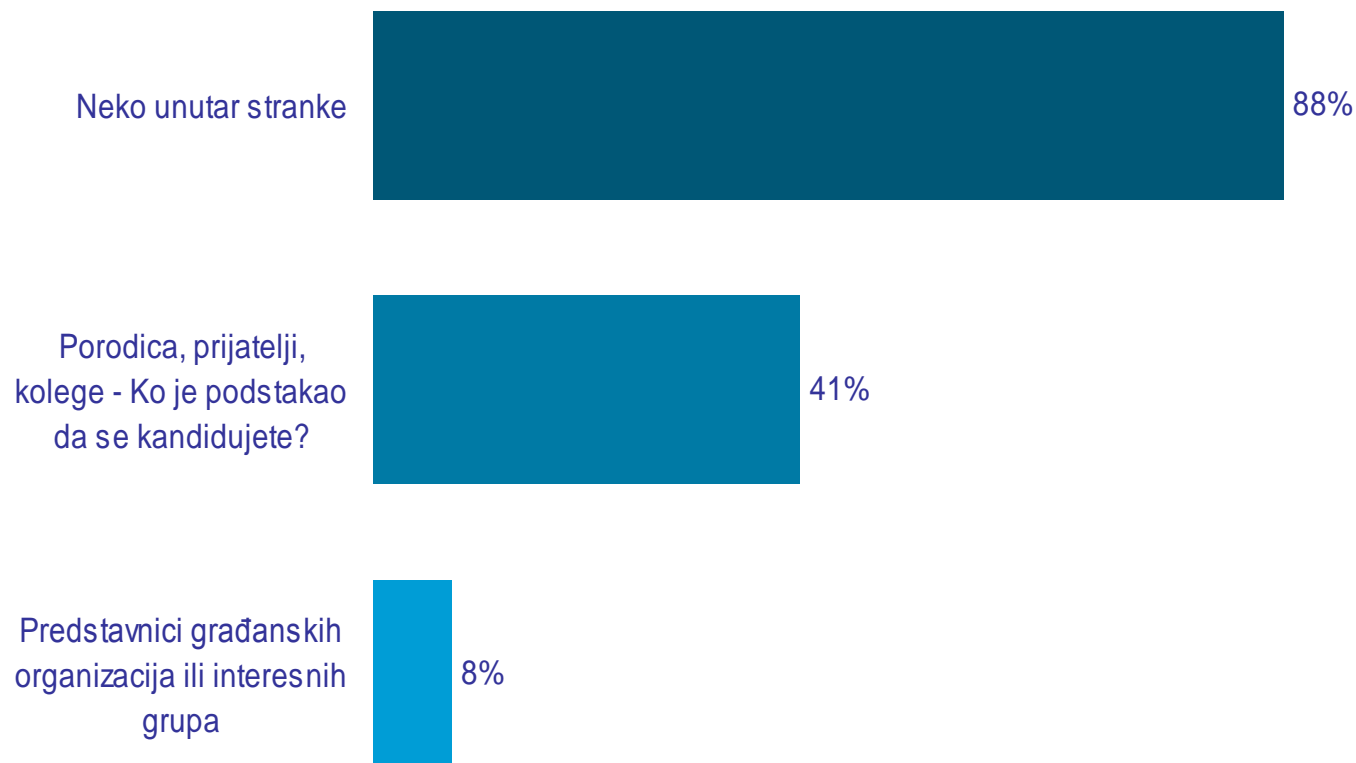
Da li je Vašu kandidaturu podstakla neka osoba ili grupe ili ste sami donijeli odluku da se kandidujete ?

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Posljednji izbori u Crnoj Gori (2012 godina)	
		Vladajuća koalicija	Opozicija
N	136	50	86
sig		0.09	
da, podstakli su me	67.6	80	60
ne, sam sam doneo odluku	30.9	20	37
Bez odgovora	1.5		2
Total		100%	

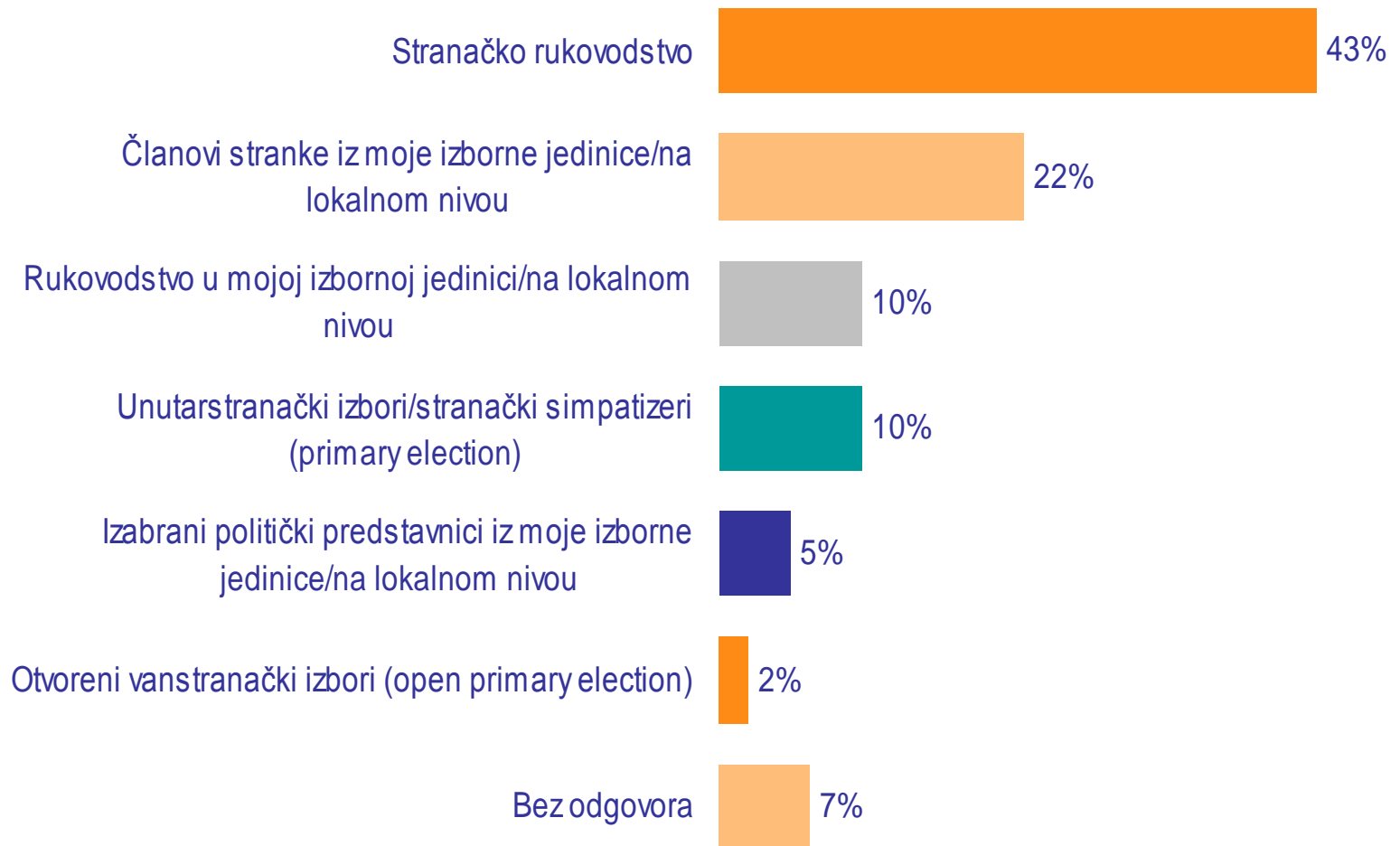
Ko Vas je podstakao da se kandidujete?

Baza: oni koji su bili podstaknuti da se kandiduju (68% od ciljne populacije)

Ko je imao najviše uticaja na Vašu odluku da se kandidujete?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Da li smatrate da zakonom treba regulisati...? - DA

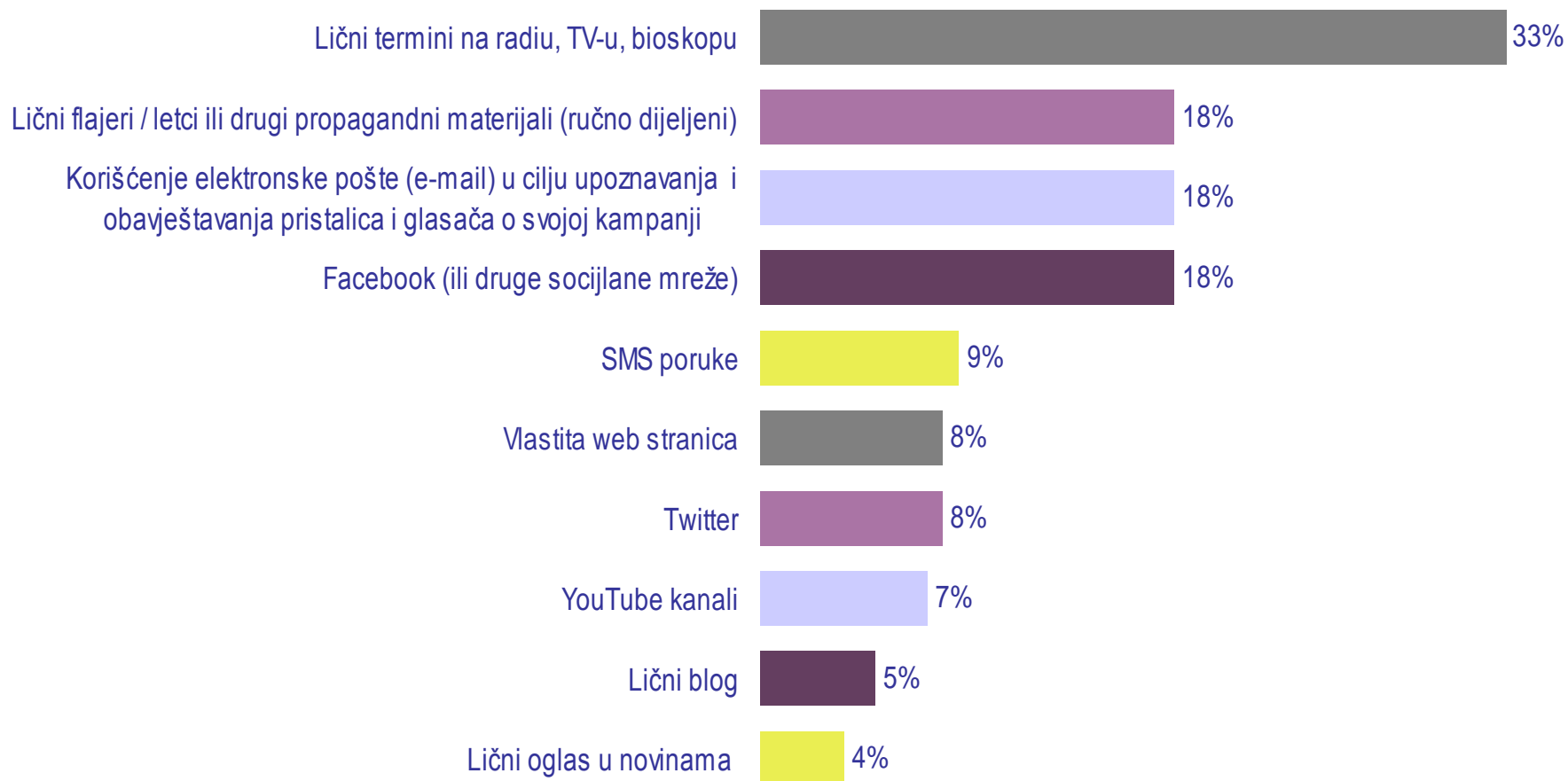
Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Posljednji izbori u Crnoj Gori (2012 godina)	
		Vladajuća koalicija	Opozicija
N	136	50	86
Procedure nominiranja kandidata za poslanike	38.2	28	44
Procedure izbora rukovodstava u političkim strankama	27.2	20	31
Procedure donošenja odluka u političkim strankama	27.2	18	33

(Aktivnosti koje su bile dio kampanje) Koliko su one bile važne? – VIŠE ZNAČAJNO (3+4)

Baza: Ukupna ciljna populacija

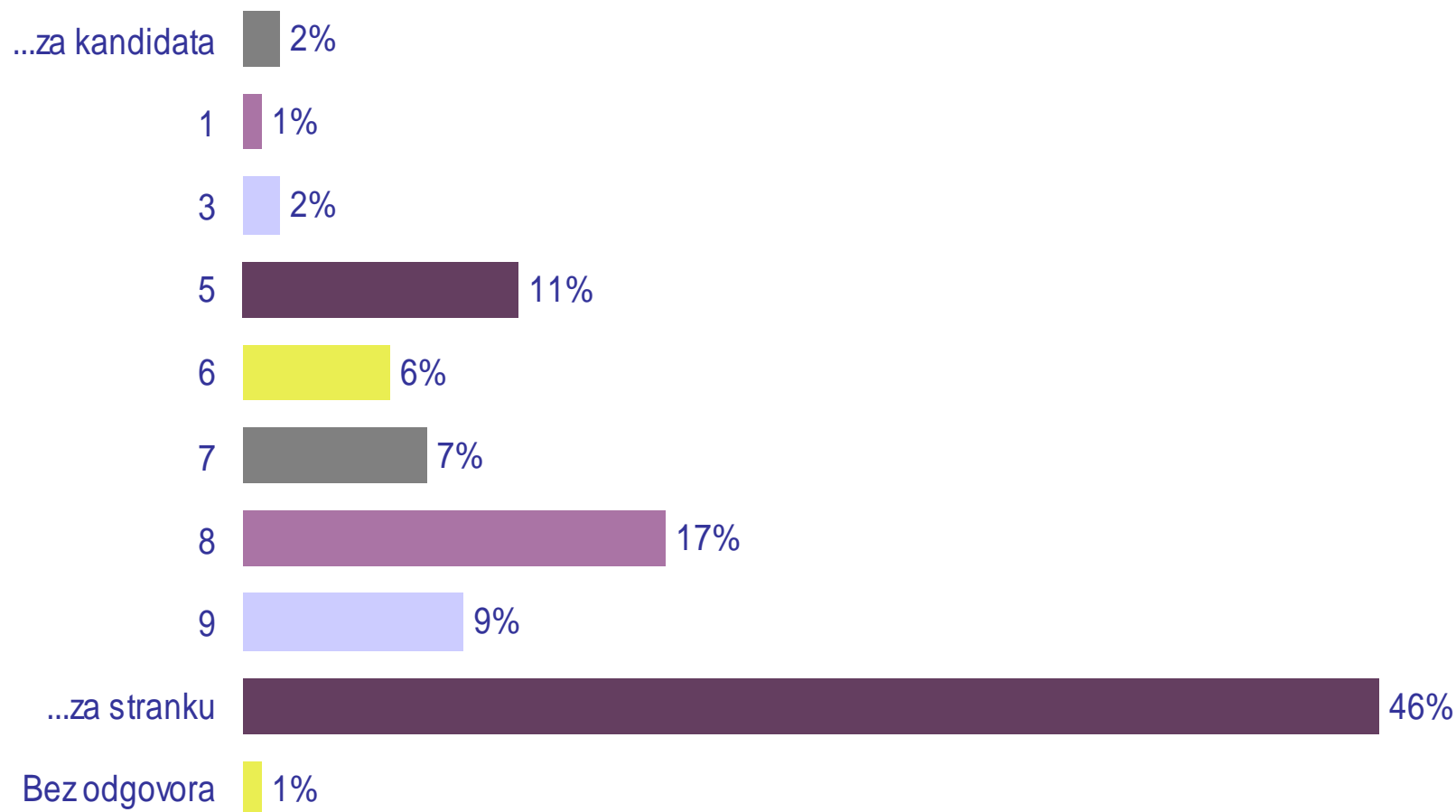
(Aktivnosti koje su bile dio kampanje) Koliko su one bile važne? - ZNAČAJNO (3+4)

Baza: Ukupna ciljna populacija

Koji je bio glavni cilj Vaše kampanje? Na kom mjestu biste pozicionirali sebe na skali od 0 do 10, gdje 0 znači privući što je moguće više pažnje kao kandidat, dok 10 znači privući što je moguće više pažnje na moju stranku?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Koji je bio glavni cilj Vaše kampanje? Na kom mjestu biste pozicionirali sebe na skali od 0 do 10, gdje 0 znači privući što je moguće više pažnje kao kandidat, dok 10 znači privući što je moguće više pažnje na moju stranku?

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Posljednji izbori u Crnoj Gori (2012 godina)	
		Vladajuća koalicija	Opozicija
N	136	50	86
sig		0.95	
...za kandidata	1.5	2	1
1	0.7		1
3	1.5		2
5	11.0	12	10
6	5.9	8	5
7	7.4	6	8
8	16.9	10	21
9	8.8	10	8
...za stranku	45.6	52	42
Bez odgovora	0.7		1
Total		100%	
Average	8.2	8.4	8.1

Koliko ljudi je radilo za Vas u Vašoj kampanji? - prosjek

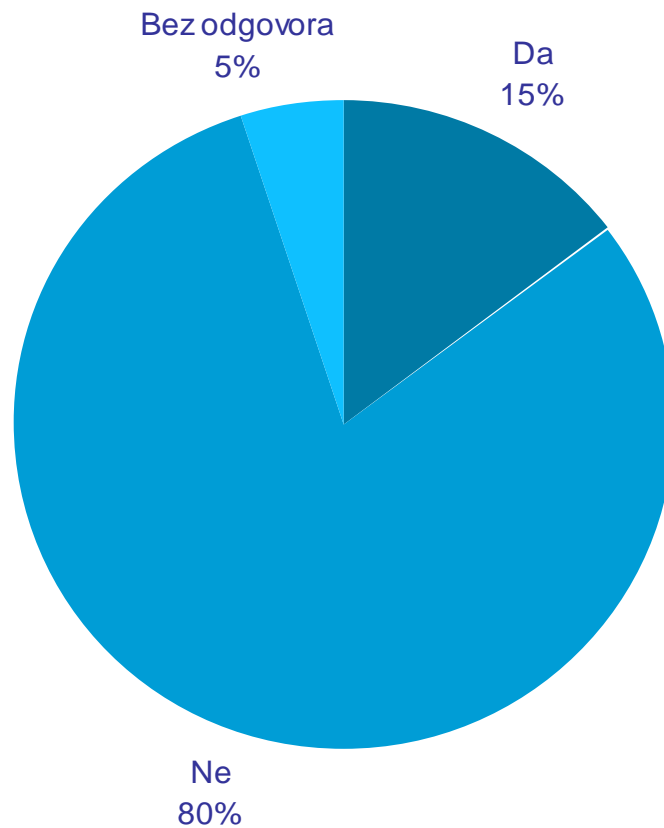
Prosječne vrijednosti; Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Posljednji izbori u Crnoj Gori (2012 godina)	
		Vladajuća koalicija	Opozicija
N	136	50	86
Ukupno	67.0	99	48
Od toga plaćeno osoblje novcem iz lične kampanje	4.8	8	3
Od toga volonteri	61.8	90	45

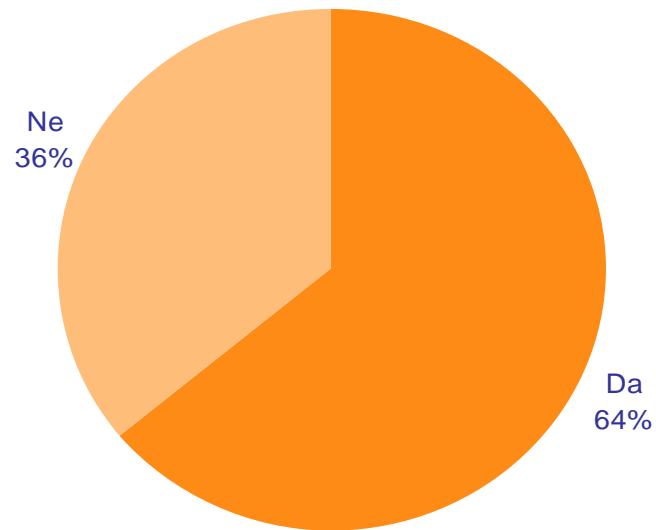
Da li je u Vašoj ličnoj kampanji bio angažovan neki profesionalni savjetnik?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Da li ste lično davali prilog za kampanju?

Baza: Ukupna ciljna populacija

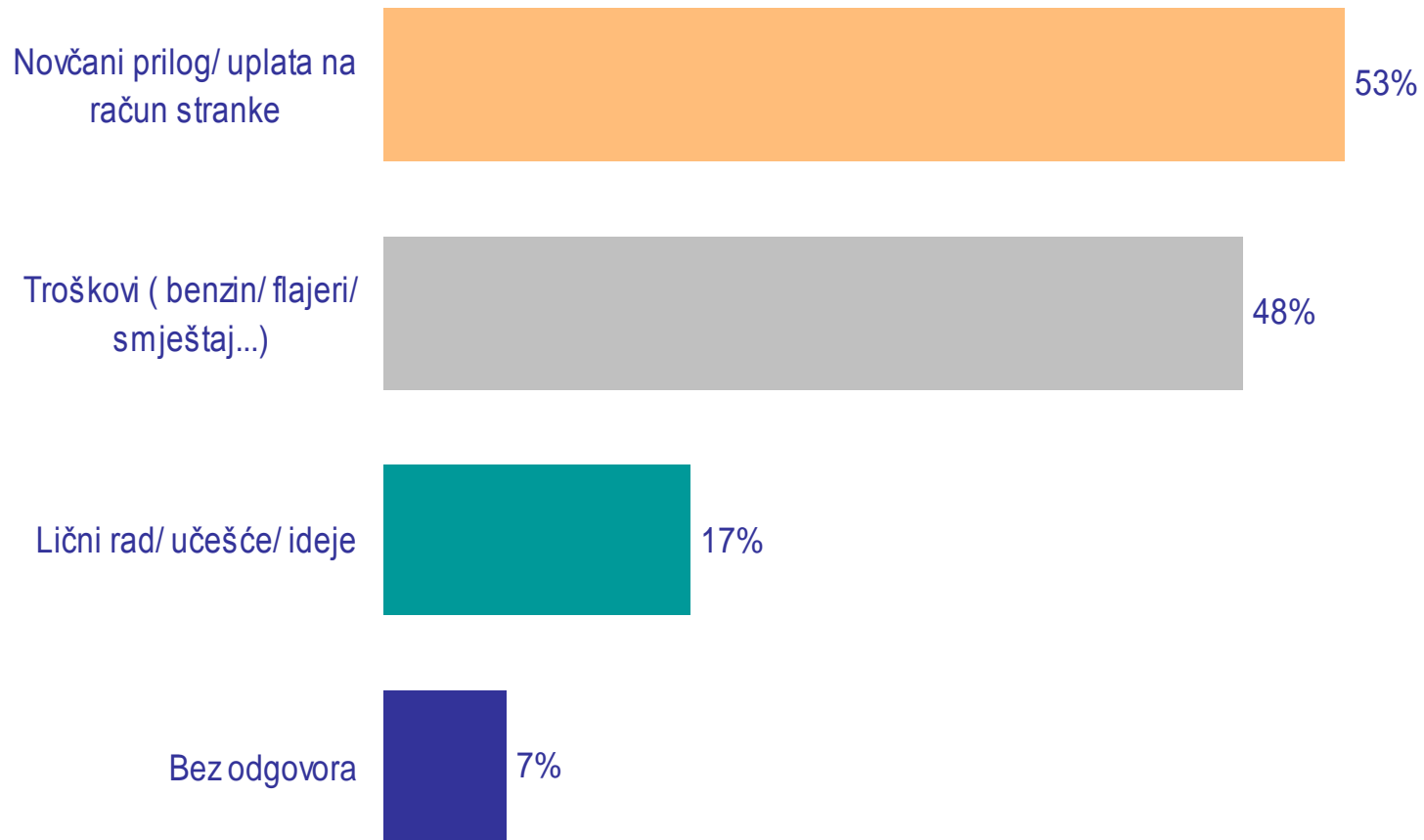

Posljednji izbori u Crnoj Gori (2012 godina)		
Vladajuća koalicija		Opozicija
50		86
0.03		
52		71
48		29
100%		

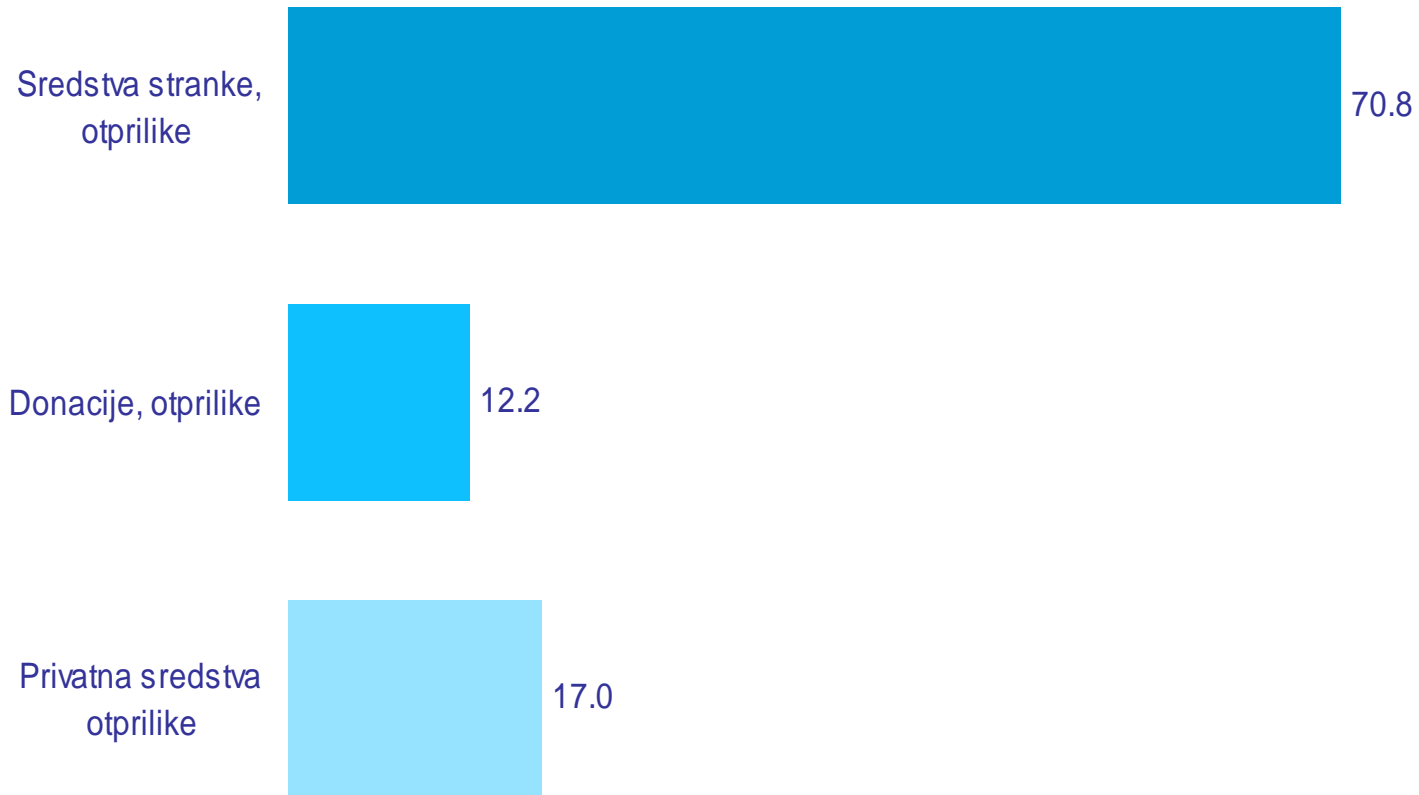
U kom obliku ste dali prilog kampanji?

Višestruki odgovori; Baza: oni koji su lično davali prilog za kampanju (65% od ciljane populacije)

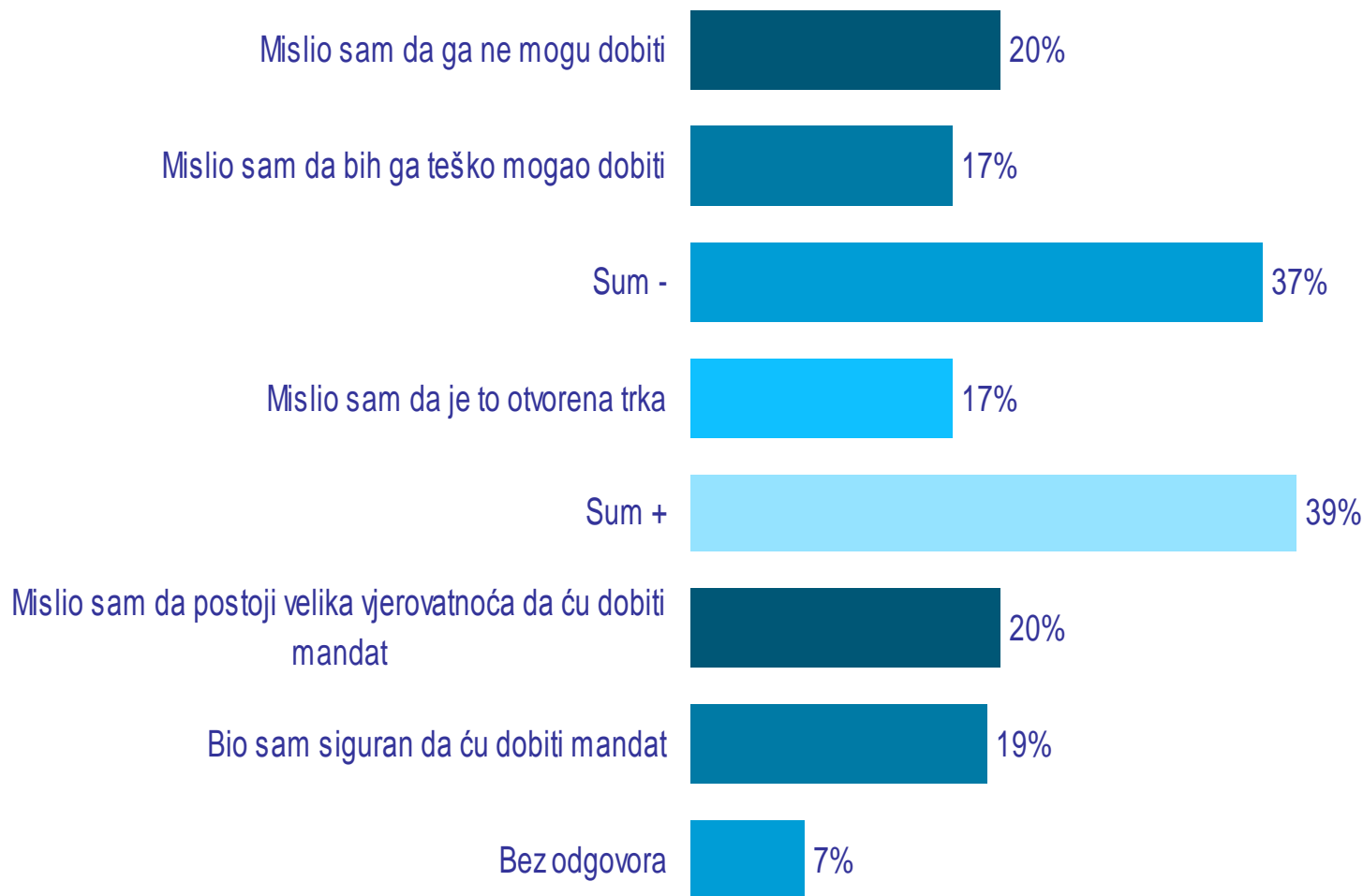
Koji procenat od ukupnog iznosa dolazi od stranke, koji od donacija, a koji iz Vaših privatnih sredstava? - Prosjek

Prosječne vrijednosti; Baza: oni koji su naveli iznos (85% od ciljane populacije)

Na početku kampanje, kako ste procijenili svoje šanse da dobijete mandat?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Na početku kampanje, kako ste procijenili svoje šanse da dobijete mandat?

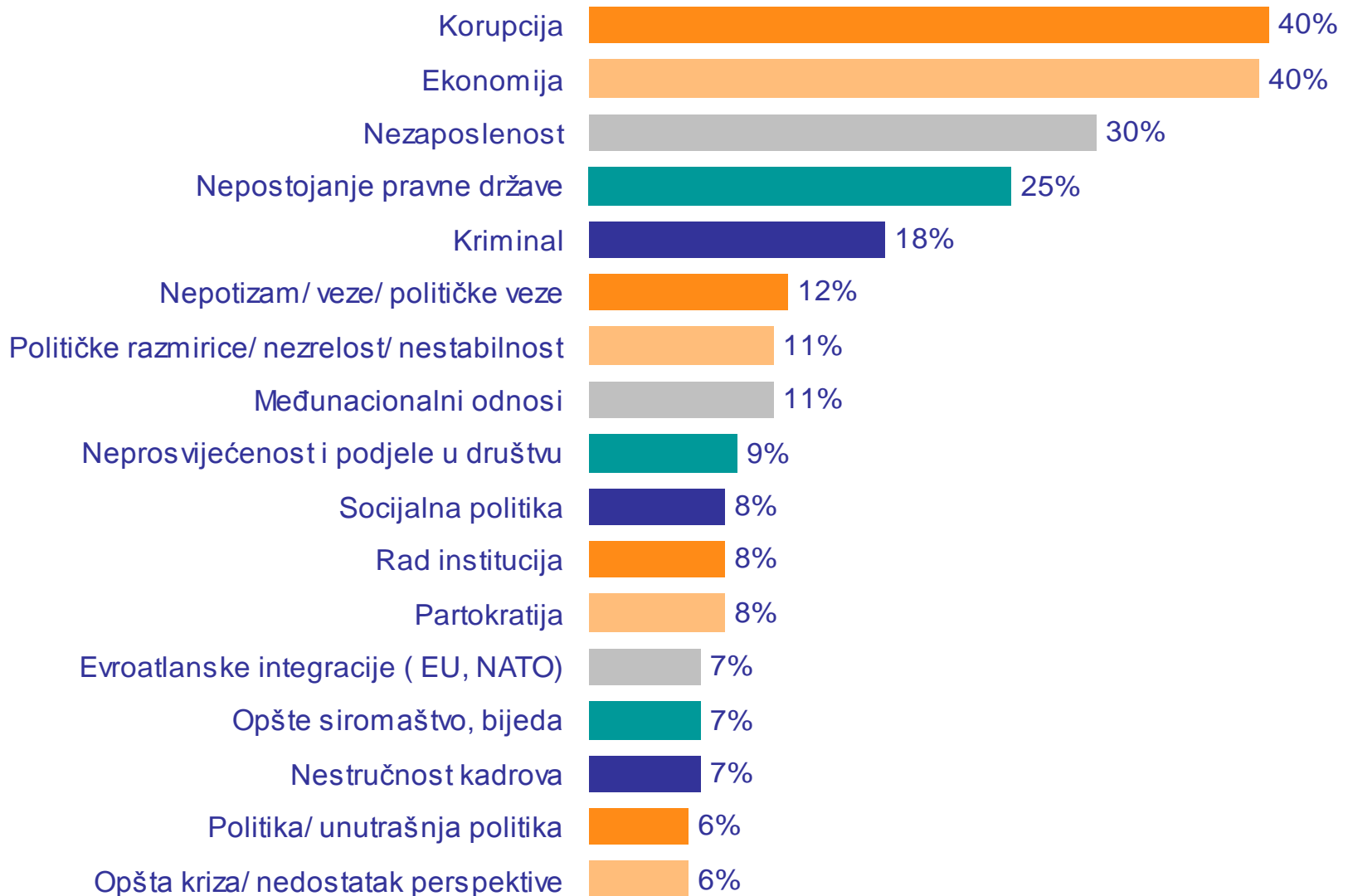
Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Posljednji izbori u Crnoj Gori (2012 godina)	
		Vladajuća koalicija	Opozicija
N	136	50	86
Mislio sam da ga ne mogu dobiti	19.9	12	24
Mislio sam da bih ga teško mogao dobiti	16.9	12	20
Sum -	36.8	24	44
Mislio sam da je to otvorena trka	16.9	16	17
Sum +	39.0	56	29
Mislio sam da postoji velika vjerovatnoća da ću dobiti mandat	19.9	24	17
Bio sam siguran da ću dobiti mandat	19.1	32	12
Bez odgovora	7.4	4	9
Total		100%	
Mean	3.0	3.5	2.7

PITANJA I POLITIKE

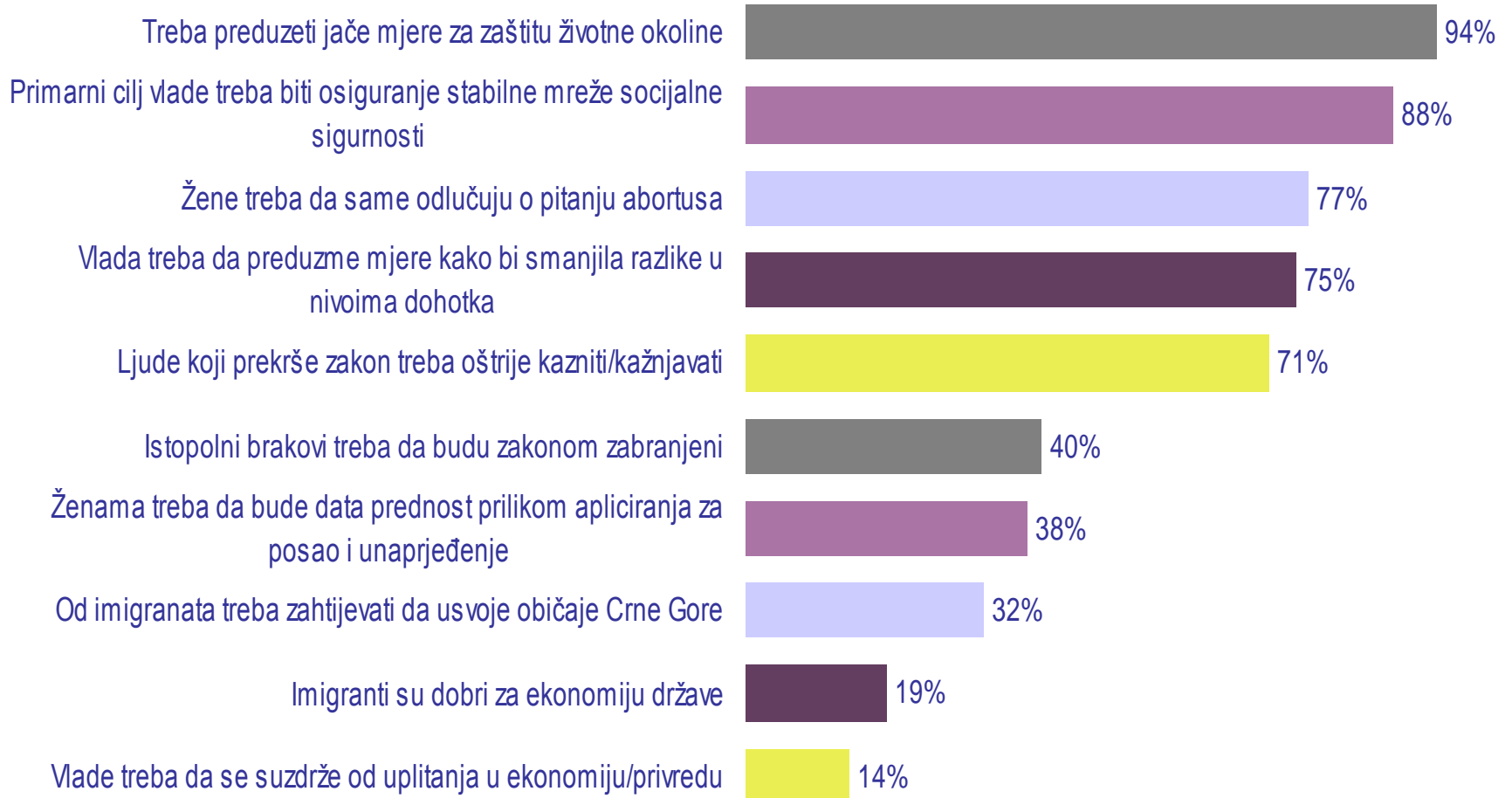
Koji su po Vašem mišljenju najznačajniji politički problemi sa kojima se Crna Gora suočava danas? - SVI NAVEDENI

Višestruki odgovori; Baza: Ukupna ciljna populacija

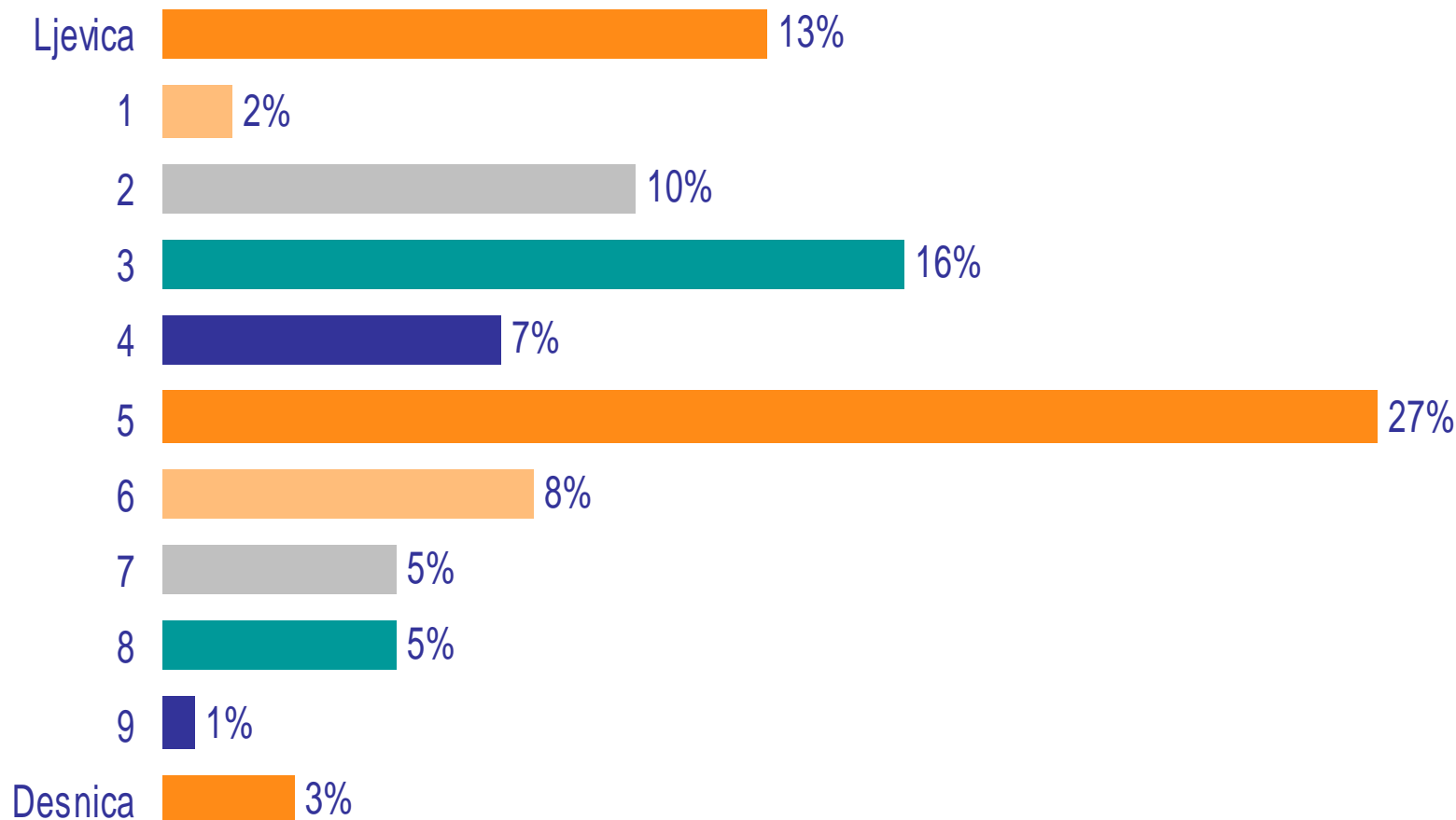
Ljudi imaju različite poglede na političke probleme. Šta vi mislite o sljedećim? - SLAŽE SE (1+2)

Baza: Ukupna ciljna populacija

Ljudi u politici ponekad govore o `ljevici` i `desnici`. Gdje biste Vi smjestili svoja gledišta na skali od 0 do 10, gdje 0 znači krajnja ljevica, a 10 krajnja desnica ?

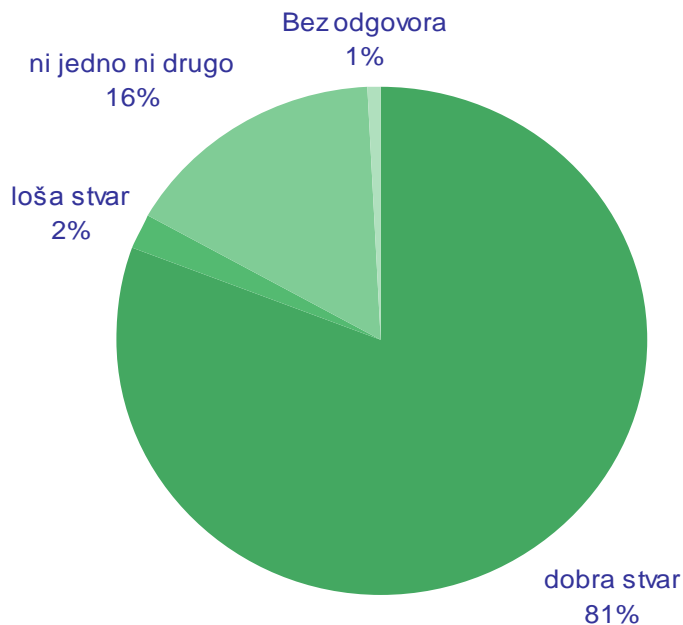
Baza: Ukupna ciljna populacija

Generalno govoreći, da li mislite da je članstvo Vaše države u Evropskoj Uniji dobra stvar, loša, ili ni dobra ni loša?

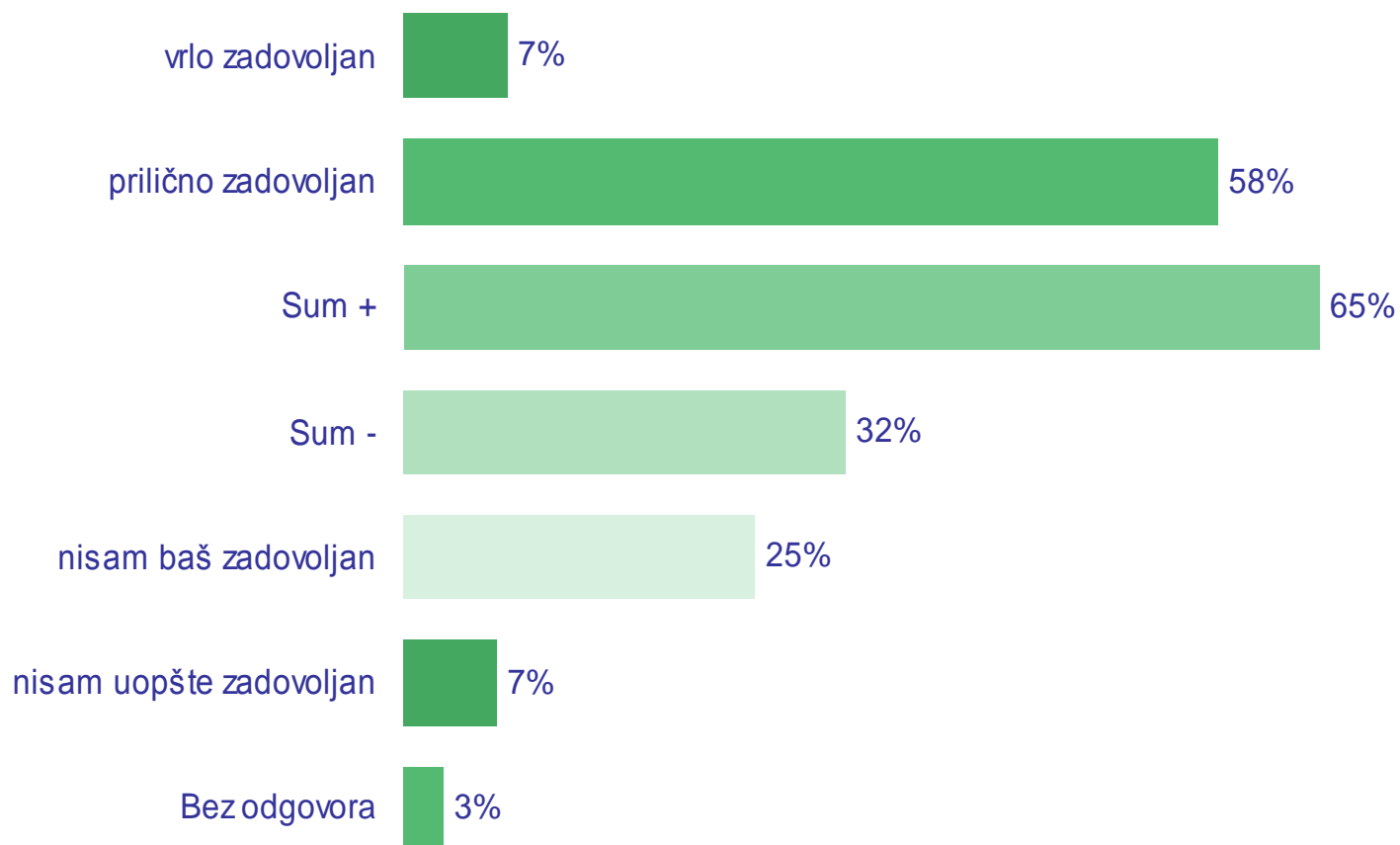
Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Posljednji izbori u Crnoj Gori (2012 godina)	
		Vladajuća koalicija	Opozicija
N	136	50	86
sig		0.01	
dobra stvar	80.9	96	72
loša stvar	2.2		3
ni jedno ni drugo	16.2	2	24
Bez odgovora	0.7	2	
Total		100%	

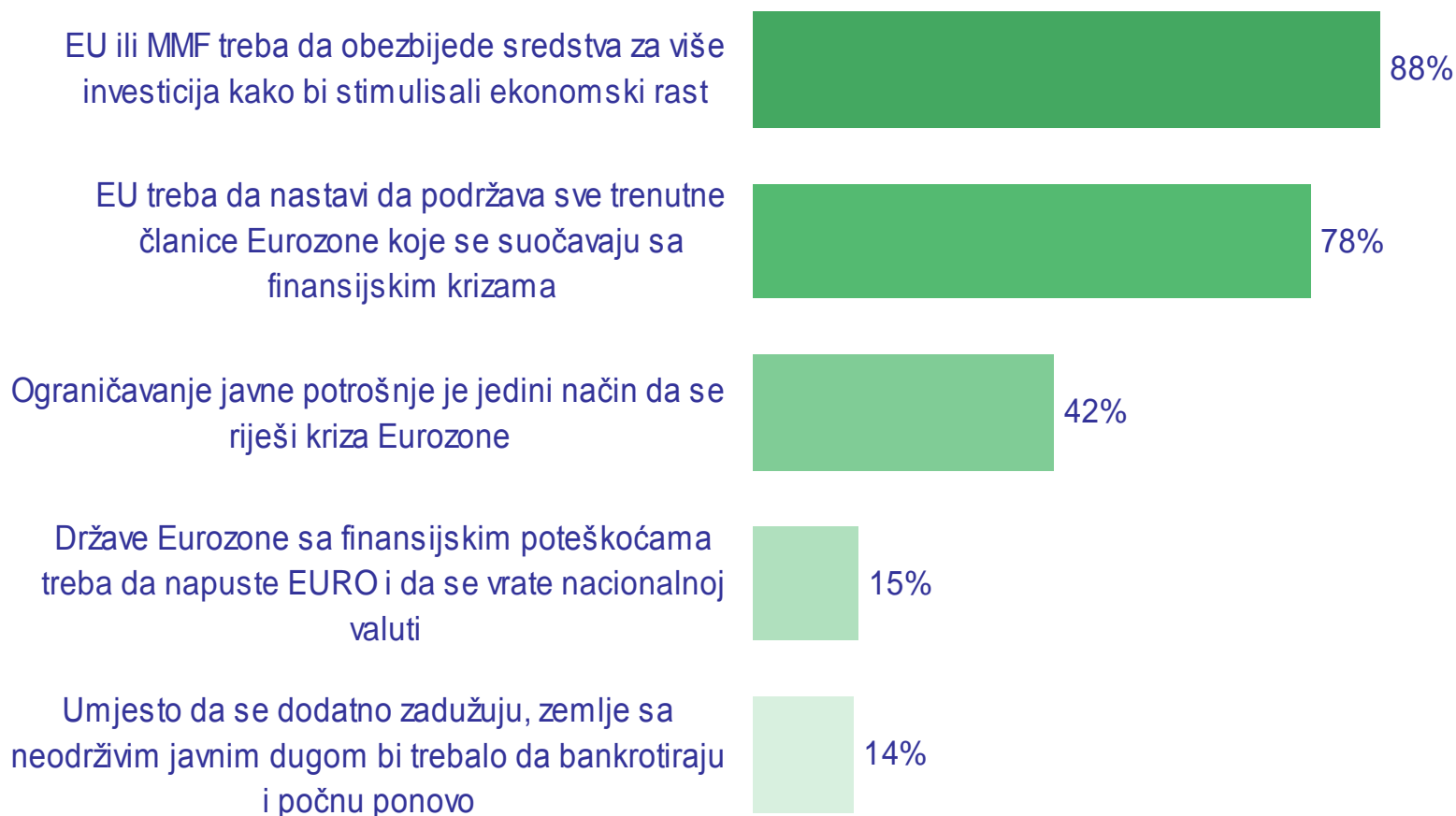
Sve u svemu, da li ste vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, niste baš zadovoljni, ili niste uopšte zadovoljni sa načinom na koji demokratija funkcioniše u Evropskoj Uniji?

Baza: Ukupna ciljna populacija

U kojoj mjeri se slažete ili se ne slažete sa sljedećim stavovima o tome šta se može uraditi kako bi se izborilo sa ekonomskom krizom? - SLAŽE SE (1+2)

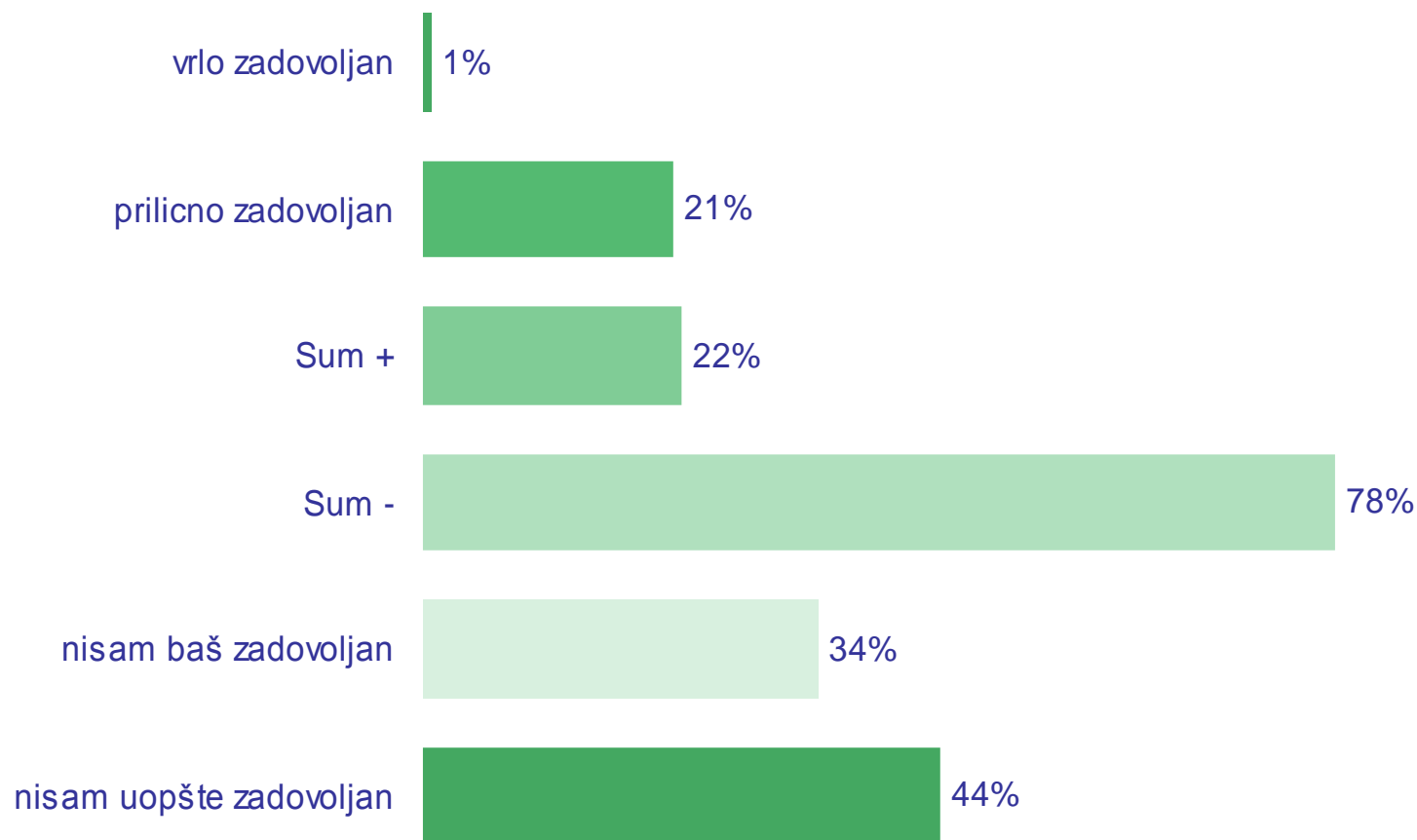
Baza: Ukupna ciljna populacija

DEMOKRATIJA I PREDSTAVLJANJE

Generalno govoreći, da li ste vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, niste baš zadovoljni, ili niste uopšte zadovoljni načinom na koji demokratija funkcioniše u Crnoj Gori?

Baza: Ukupna ciljna populacija

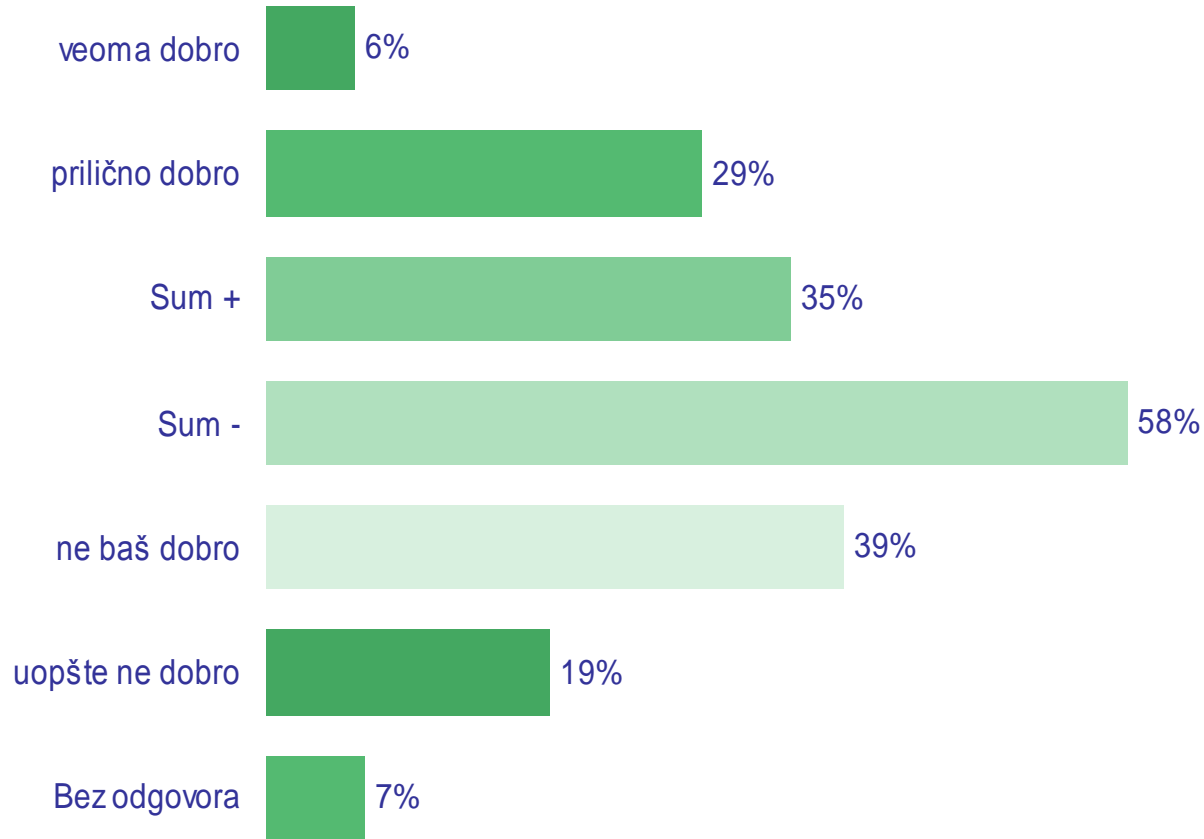
Generalno govoreći, da li ste vrlo zadovoljni, prilično zadovoljni, niste baš zadovoljni, ili niste uopšte zadovoljni načinom na koji demokratija funkcioniše u Crnoj Gori?

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Posljednji izbori u Crnoj Gori (2012 godina)	
		Vladajuća koalicija	Opozicija
N	136	50	86
vrlo zadovoljan	0.7	2	
prilicno zadovoljan	21.3	50	5
Sum +	22.1	52	5
Sum -	77.9	48	95
nisam baš zadovoljan	33.8	42	29
nisam uopšte zadovoljan	44.1	6	66
Total		100%	
Mean	3.2	2.5	3.6

Razmislite za trenutak o funkcionisanju izbora u praksi. U kojoj mjeri po Vama izbori osiguravaju da mišljenja poslanika oslikavaju/reflektuju mišljenja birača?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Razmislite za trenutak o funkcionisanju izbora u praksi. U kojoj mjeri po Vama izbori osiguravaju da mišljenja poslanika oslikavaju/reflektuju mišljenja birača?

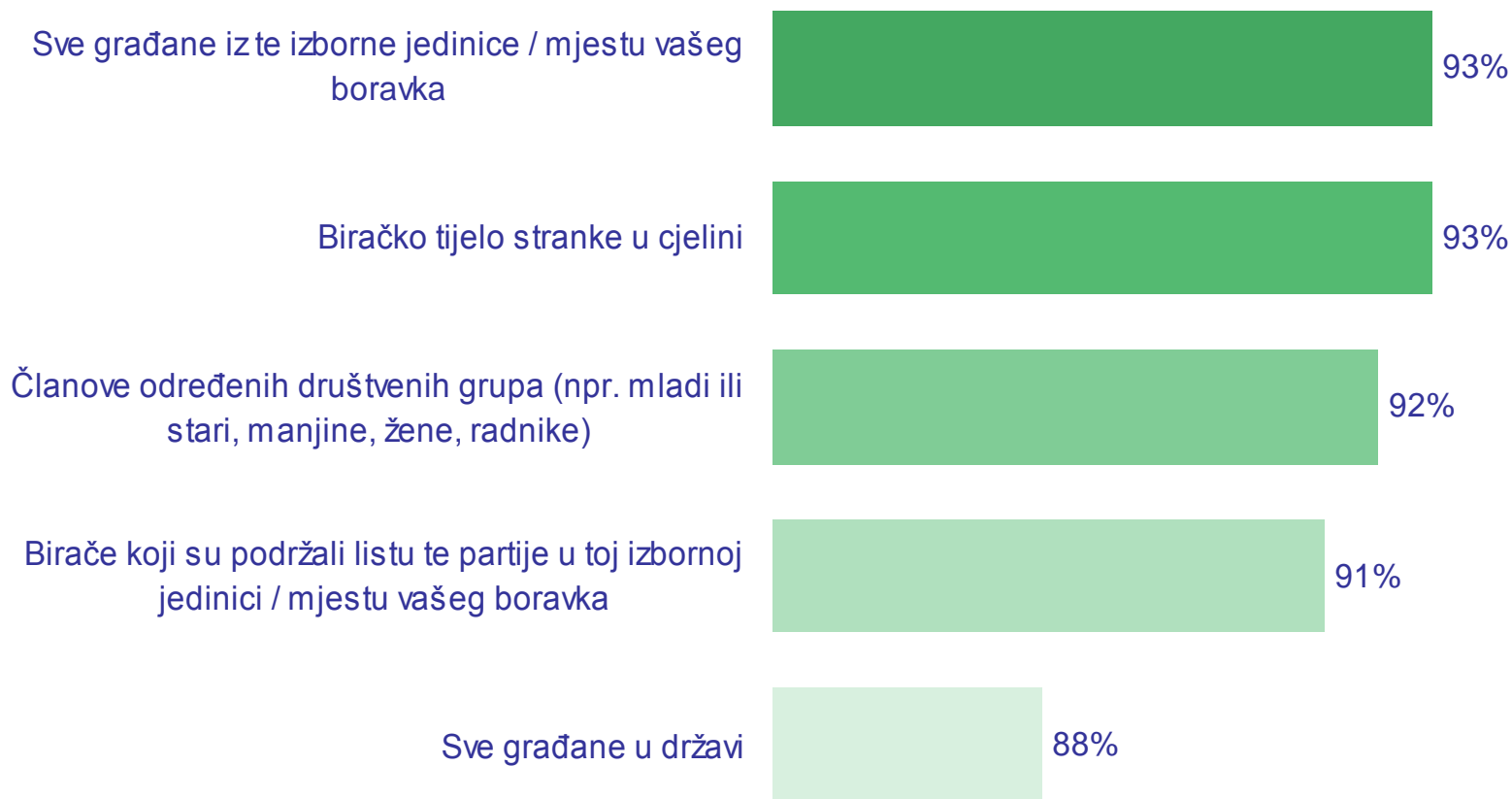
Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Posljednji izbori u Crnoj Gori (2012 godina)	
		Vladajuća koalicija	Opozicija
N	136	50	86
veoma dobro	5.9	8	5
prilično dobro	29.4	46	20
Sum +	35.3	54	24
Sum -	58.1	44	66
ne baš dobro	39.0	36	41
uopšte ne dobro	19.1	8	26
Bez odgovora	6.6	2	9
Total		100%	
Mean	2.8	2.4	3.0

Postoje različita mišljenja o tome koga izabrani član parlamenta treba primarno da predstavlja. Po Vašem mišljenju, koliko je Vama važno da zastupate sljedeće grupe građana? -VAŽNO JE (1+2)

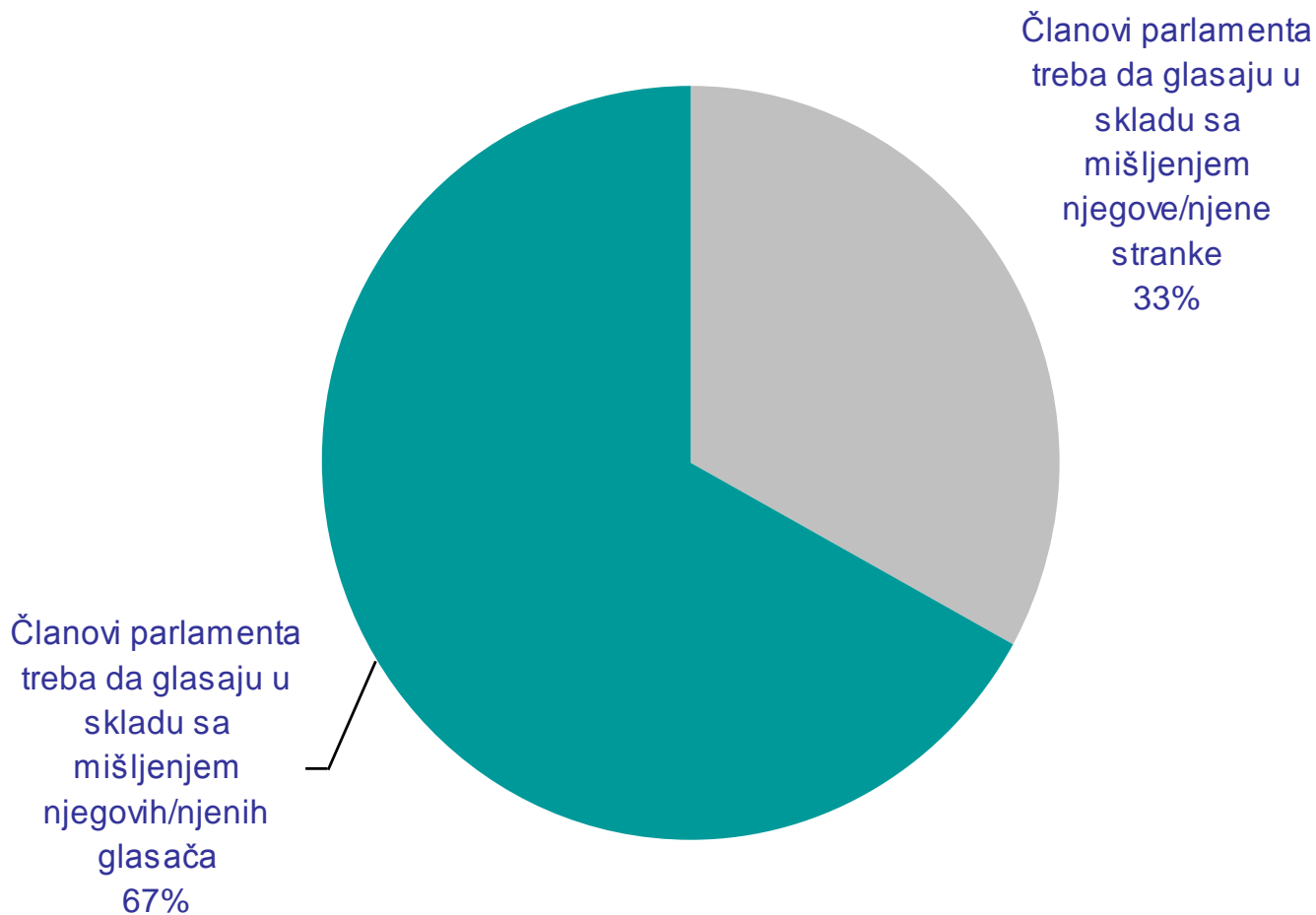
Baza: Ukupna ciljna populacija

Kako član parlamenta treba da glasa:

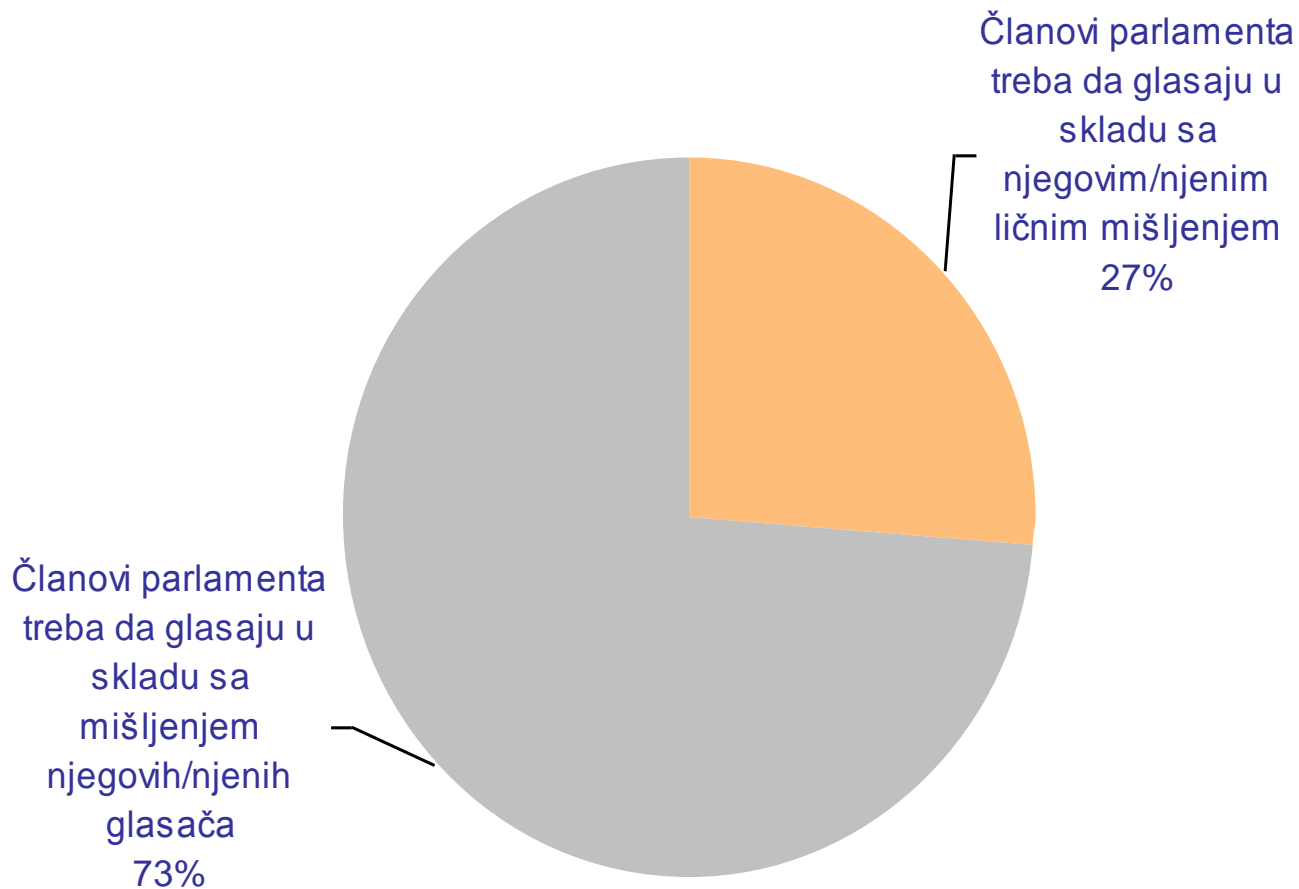
Ako glasači u njegovoj/njenoj izbornoj jedinici (mjestu boravka) imaju jedno mišljenje, a njegova/njena stranka zauzima drugačiji stav - Kako član parlamenta treba da glasa u parlamentu?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Ako njegovo/njeno mišljenje po nekom pitanju ne odgovara mišljenju glasača u njegovoj/njenoj izbornoj jedinici (mjestu boravka)?

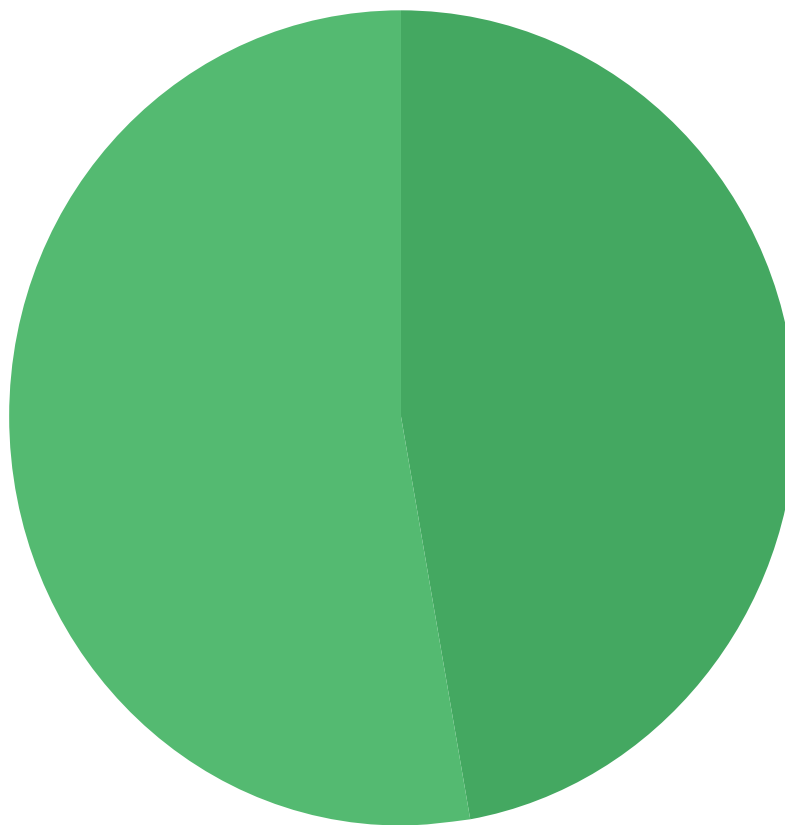
Baza: Ukupna ciljna populacija

Ako se njegovo/njeno mišljenje o nekom pitanju razlikuje od mišljenja stranke?

Baza: Ukupna ciljna populacija

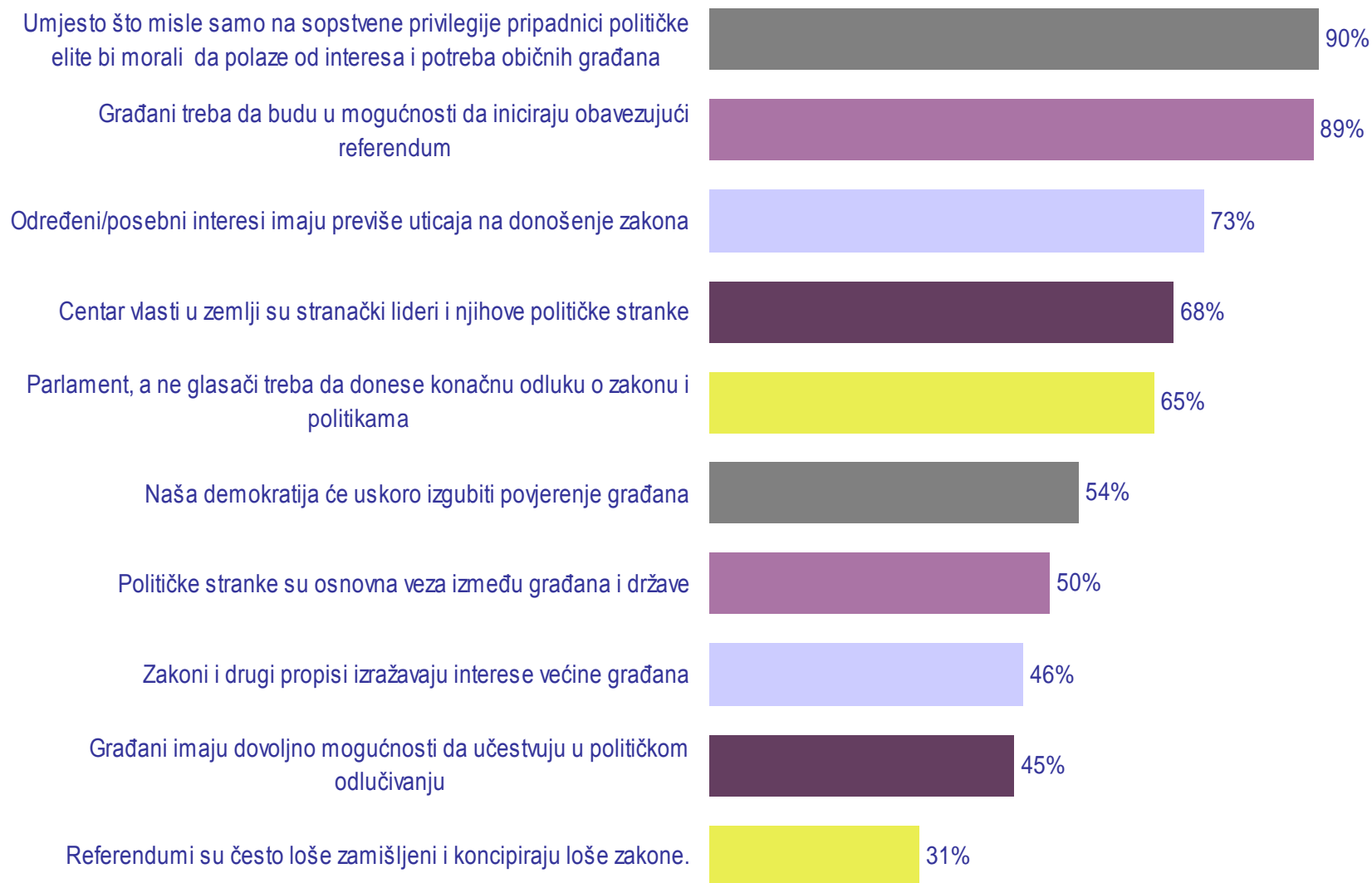
Članovi parlamenta
treba da glasaju u
skladu sa
mišljenjem
njegove/njene
stranke
53%

Članovi parlamenta
treba da glasaju u
skladu sa ličnim
mišljenjem
47%

Da li se slažete ili se ne slažete sa sljedećim izjavama o demokratiji u Crnoj Gori? - SLAŽE SE (1+2)

Baza: Ukupna ciljna populacija

Na koji način stranka podržava rad poslaničkog kluba? - Često ili Ponekad (1+2)

Baza: Ukupna ciljna populacija

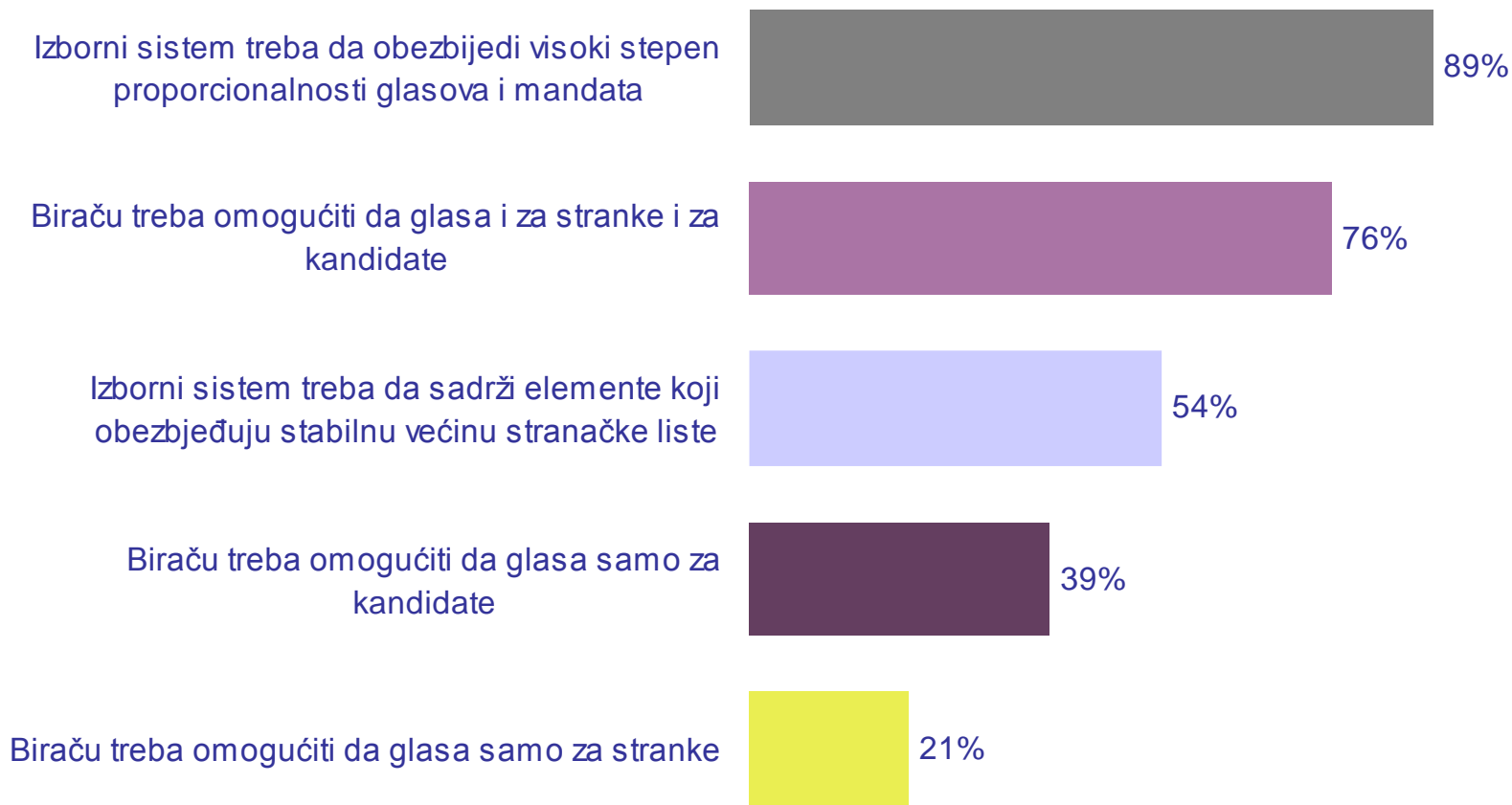
Kako se donose odluke u poslaničkoj grupi?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Ljudi imaju različite poglede o izbornim sistemima. U kojoj mjeri se slažete sa sljedećim stavovima? - SLAŽE SE (1+2)

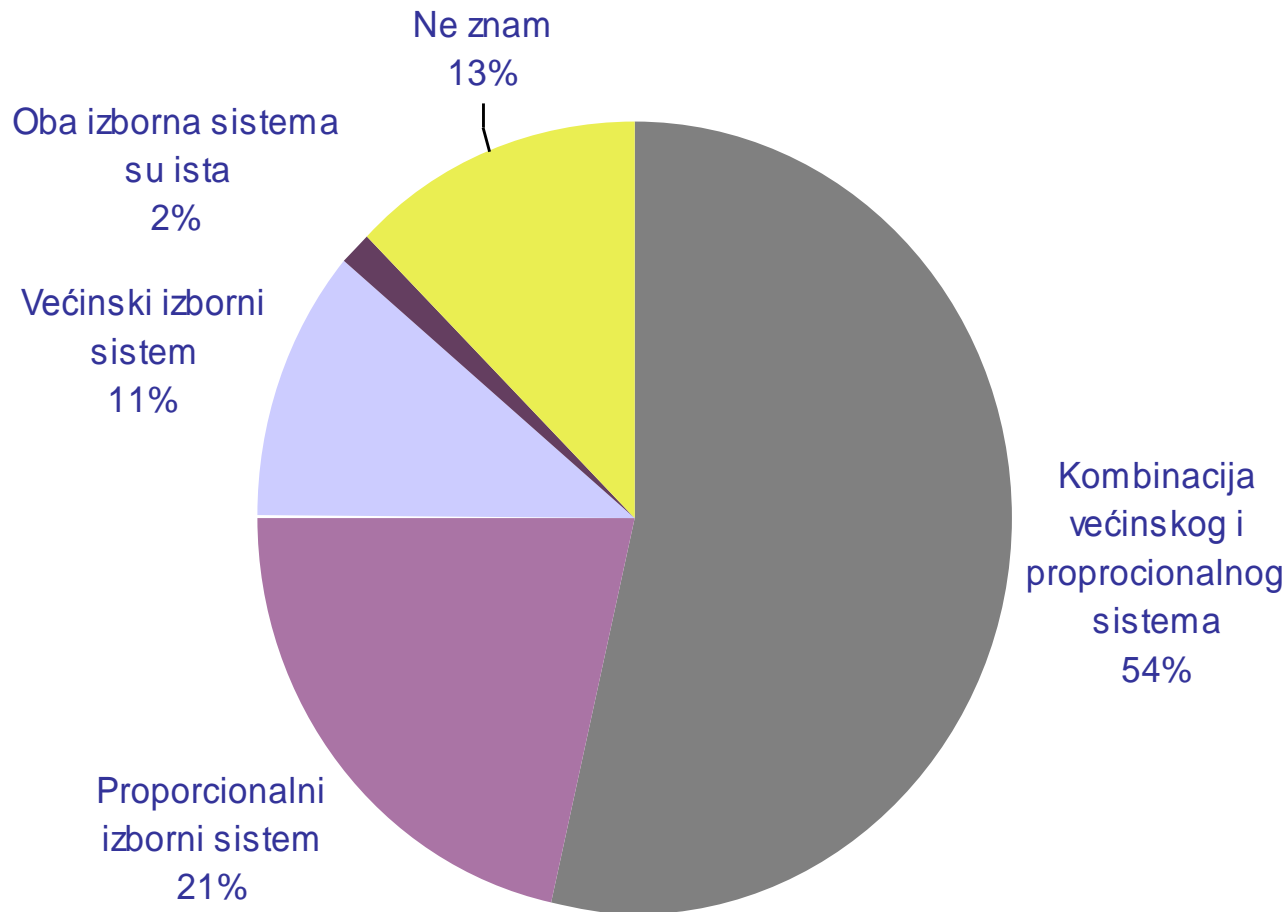
Baza: Ukupna ciljna populacija

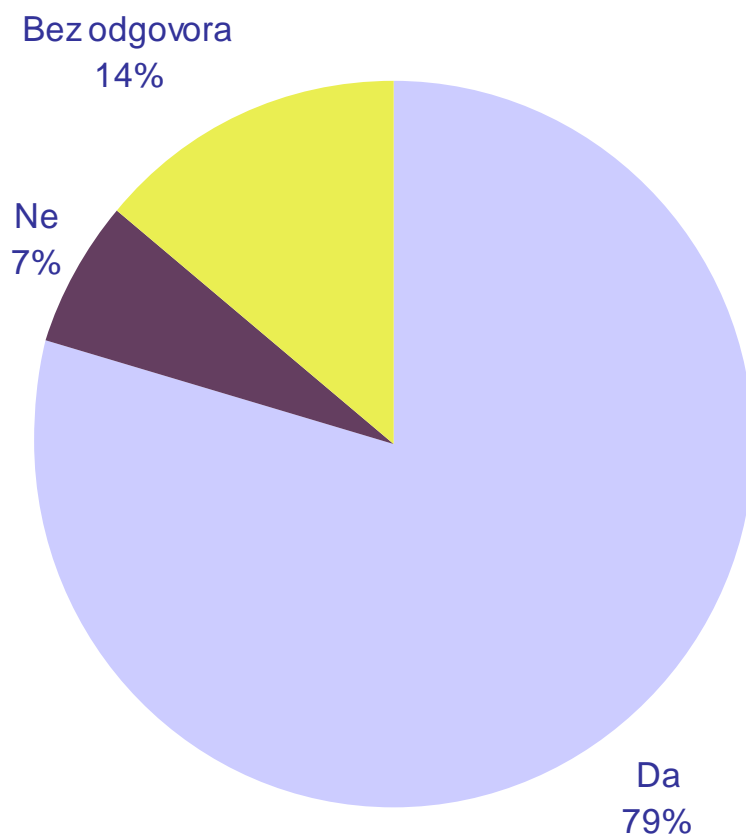
U osnovi postoje dva modaliteta izbornih sistema, većinski i proporcionalni sistem. Da li smatrate da bi za razvoj demokratije bolji bio proporcionalni ili većinski izborni sistem?

Baza: Ukupna ciljna populacija

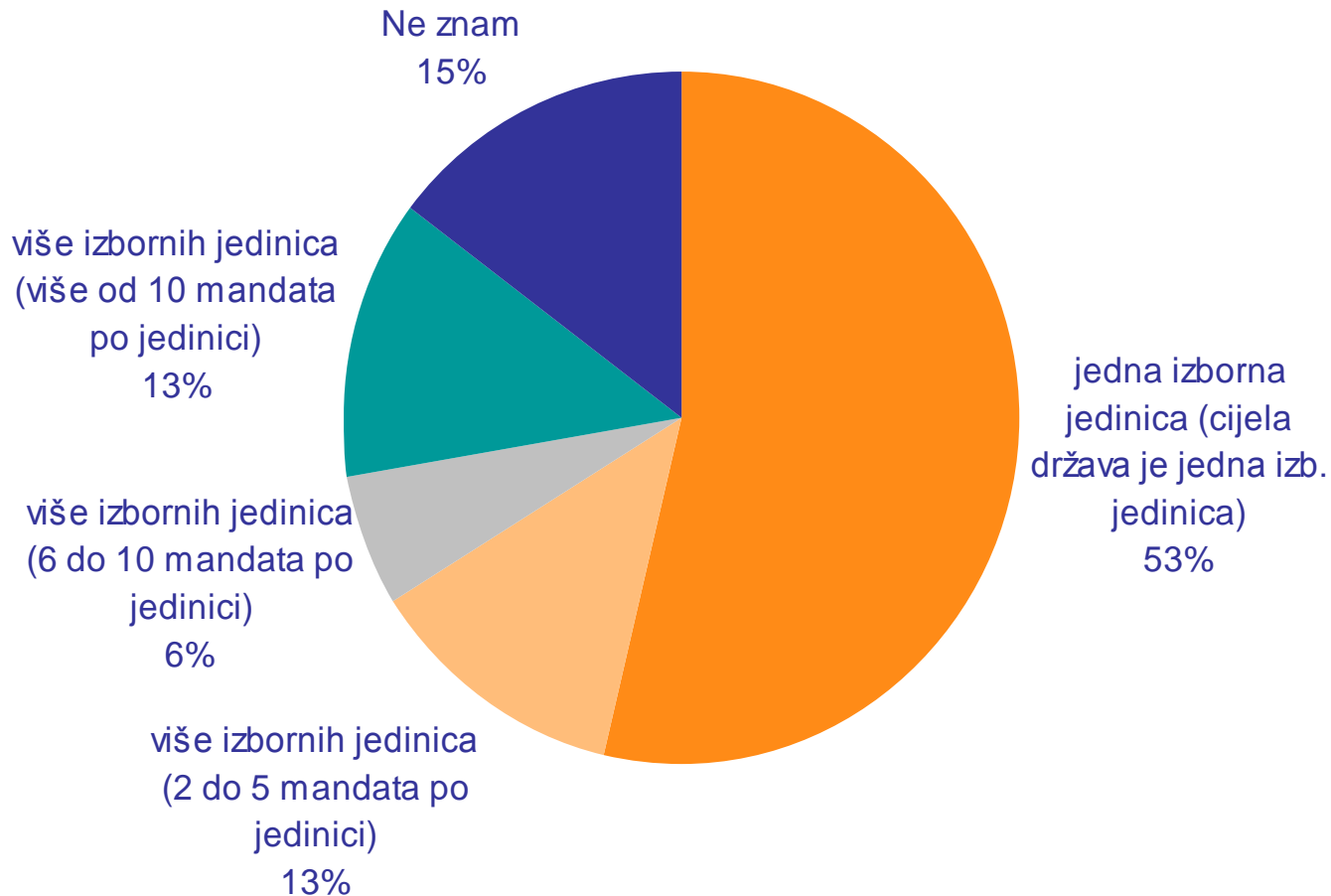
Da li smatrate da postojećem izbornom sistemu treba dodati/zadržati mogućnost preferencijalnog glasanja (tako što bi u okviru liste birač mogao da zaokruži jednog ili više konkretnih kandidata)?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Koliko izbornih jedinica smatrate da treba da postoji u Crnoj Gori?

Baza: Ukupna ciljna populacija

Hvala na pažnji!

